ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GABRIEL MOUREY

Ο ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ

Ένα πρωί περπατοῦσα, σὰν πάντα, στὸν μεγάλο ἐξοχικὸ δρόμο, μόνος, μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη ἀπὸ μιὰν ἀόριστη καὶ γλυκειὰ μελαγχολία.

Ἄξαφνα συναντήθηκα μὲ ἕνα ὅμιλο κατα δίκων. Οἱ δυστυχισμένοι!... Ἐμοιάζαν μὲ μιὰ ζωντανὴ ἀνθρώπινη ἀλυσίδα, καθὼς ἦσαν δεμένοι ἀπὸ τὰ χέρια, ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο, μὲ χοντρὰ σχοινιά, μουσκαλεμένα ἀπὸ τὴν ὑγρασία τῶν φυλακῶν.

Κι' ὅμως, τραγουδοῦσαν καθὼς ἐβαδίζαν. Ἀπὸ ποῦ ἐρχόντουσαν; Ποῦ πήγαιναν; Ἀπὸ ποιὸ φοβερὸ κάτεργο ἄραγε τοὺς μετέφεραν, σ' ἕνα ἄλλο φοβερώτερο; Ἢ μήπως τοὺς πήγαιναν πρὸς τὴν ἐλευθερία, πρὸς τὴν ἀπολύτρωση, πρὸς τὸν μικρὸ σταθμὸ τοῦ ὁπόου ἡ στέγη ἔλαμπε ἐκεῖ κάτω, ἀνάμεσα στὰ δένδρα;

Θὰ ἦσαν διακόσια ὡς τριακόσια, ἴσως καὶ τετρακόσια. Πήγαιναν μὲ τὸ ἴδιο κανονικὸ καὶ βαρὺ βῆμα στὸν ἦχο τοῦ μονότονου τραγουδιοῦ τους.

Τὸ τραγοῦδι τους αὐτὸ μιλοῦσε γιὰ πολλὰ καὶ γιὰ λουλούδια, γιὰ ἐρωτικὰ χαδιὰ καὶ φιλιά, καὶ τὰ χλωμὰ χείλη τῶν καταδίκων καθὼς τὸ τραγουδοῦσαν. Ἐπαιρναν μιὰ ἔκφρασι σχεδὸν ἀγγελική.

Στὸν ἐξοχικὸ δρόμο, ἦσαν χτισμένα, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μερικὰ σπίτια.

Στὸ παράθυρο κάποιου σπιτιοῦ πρόβαλλε ἄξαφνα μιὰ νέα κόρη μὲ μιὰ ἀγκαλιὰ στὸ χέρι, τραβηγμένη ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τῶν καταδίκων.

Μόλις ὅμως εἶδε ποιὰ χεῖλη τραγουδοῦσαν, χλώμιασε, καὶ ἕνα αἴσθημα ὀίκτου ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό της.

Οἱ κατάδικοι, ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τους, δὲν ἀντελήφθησαν τὴν ὄμορφη νέα, ἡ ὁποία τοὺς κύτταζε μὲ θλιμμένο ὕφος, καὶ ἔριχνε στὸ πέρασμά τους λουλούδια, σὰν μιὰ μυρωμένη συγγνώμη καὶ συμπόνια.

Μόνο ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τὴν εἶδε, ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅλους, ὁ ὁποῖος περνοῦσε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπὸ πολὺ κοντά μου.

Αὐτὸς μόνο ξεχώριζε ἀπ' τοὺς ἄλλους. Ἦταν τόσο διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, κοντὸς καὶ παράξενα ξανθός, μὲ μαλλιὰ τόσο ξανθά, ὥστε φαινόντουσαν σχεδὸν ἄσπρα, καὶ τὸν ἔκαναν νὰ φαίνεται πρόσωπο γερασμένος.

Μέσα στὰ μάτια του, ἔλαμπε μιὰ φλόγα μίσους, μιὰ φλόγα κλάσεως. Κύτταζε πότε τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλαμπε γαλάζιος, πότε τὰ δένδρα καὶ πότε τὸ ποτάμι ποὺ κυλοῦσε λίγο πιὸ πέρα, λαμπερὸ σὰν ἀπὸ ἀναλυτὸ ἀσῆμι.

Κι' ἄξαφνα ὁ κατάδικος σήκωσε τὰ μάτια του, κι' ἀντίκρυσε τὴν νέα κόρη στὸ παράθυρο. Καὶ τότε τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα, καὶ ἡ φλόγα τοῦ μίσους ἔσβησε μονομιᾶς μέσα τους.

Κι' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ τὴν στολὴ τοῦ καταδίκου, μοῦ φάνηκε τότε ὡραῖος. Ναί, μοῦ φάνηκε ὡραῖος, καθὼς γύθηκε ἄξαφνα μιὰ ἔκφρασις ἀγνότητος στὴ μορφή του, καὶ τὰ μαλλιά του ἔλαμψαν σὰν χρυσὰ στὸν ἥλιο.

Οἱ ἄλλοι κατάδικοι ἐξακολουθοῦσαν τὸν δρόμο τους, μηχανικά, τραγουδῶντος πάντα μὲ σκυμμένα κεφάλι. Μὰ ὁ ξανθὸς κατάδικος, εἶχε σταματήσει, γιατὶ εἶχε κατορθώσει νὰ σπάσῃ τὰ δεσμά του, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῇ κανείς. Ἔτσι ἔμεινε πίσω ἀπ' τοὺς ἄλλους. Καὶ κύτταζε τώρα, κύτταζε τὴν κόρη στὸ παράθυρο...

Ἐκείνη τοῦ ἔριξε ἕνα λουλοῦδι κι' ἀποτραβήχτηκε μέσα τρομαγμένη. Ὁ κατάδικος ἔσκυψε, πῆρε τὸ λουλοῦδι καὶ τὸ φίλησε.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ βλέμματά μας συναντήθηκαν. Καὶ μοῦ εἶπε τότε ὁ παράξενος ξανθὸς κατάδικος, μὲ μιὰ φωνὴ βαθειὰ καὶ βραχνή:

—Μὲ φοβᾶσθε; Ὤ, μὴ μὲ φοβᾶσθε... Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς βλάψω. Κι' ἐσεῖς μὴ μὲ προδώσετε. Σώθηκα.... Ἔφυγα! Εἶνε κι' ὅλας πολὺ μακρυὰ οἱ ἄλλοι. Εἶμαι μόνος, ἐλεύθερος... Ἄχ, μὲ ξετρέλλανε σήμερα τὸ φῶς, τὸ γαλάζιο φῶς!... Μὲ ξετρέλλαναν τὰ δένδρα, τὸ ποτάμι... Καὶ ἡ κόρη στὸ παράθυρο... Τὴν εἴδατε; Μοῦ ἔριξε ἕνα λουλοῦδι. Αὐτὸ ἐδῶ... Καί... δὲν ξέρετε τί ἔπαθα μόλις τὴν εἶδα ξαφνικά. Μοιάζει πολὺ μὲ τὴν γυναίκα ποὺ ἀγάπησα, καὶ ποὺ τὴν σκότωσα ὕστερα, γιατὶ ἦταν ἄπιστη, γιατὶ μὲ πρόδωσε. Ἦταν ἐκείνη τόσο ὄμορφη καὶ φαινόταν τόσο ἀγνή! Δὲν πρέπει νὰ πιστεύουμε στὴν ἀγνότητα τῶν γυναικῶν. Τάχα κι' αὐτὴ ποὺ μοῦ ἔριξε τὸ λουλοῦδι νὰ εἶνε τόσο ἀγνὴ ὅσο φαίνεται; Ἔτσι μοῦ ἔρχεται ν' ἀνέβω στὸ σπίτι της καὶ νὰ τὴν σκοτώσω κι' αὐτή. Χωρὶς ἄλλο κάποιον ἐπρόδωσε, κάποιον θὰ προδώσῃ κι' αὐτή...

Εἶδα τώρα ν' ἀνάβῃ πάλι μέσα στὰ μάτια τοῦ καταδίκου ἡ φλόγα τοῦ μίσους. Κι' ἐξακολούθησε:

Λέω ὁλόκληρα χρόνια δὲν εἶχα γύσει οὔτε ἕνα δάκρυ. Καὶ σήμερα ἔκλαψα, μόλις εἶδα τὴν κόρη στὸ παράθυρο. Τέλος... εἶμαι ἐλεύθερος... Ἐλεύθερος!.. Πῶς τὸ κατώρθωσα νὰ ξεφύγω; Εὐτυχῶς ἦσαν ὅλοι μεθυσμένοι σήμερα. Εἶχαν πιῇ γλὲς πολύ, γιατὶ ἦταν ἡ γιορτὴ τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἔργων, καὶ τοὺς ἔδωσαν ἄφθονο κρασί. Εἶμαι ἐλεύθερος... ἐλεύθερος!...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ κόρη πρόβαλλε πάλι στὸ παράθυρο καὶ τὰ μάτια τοῦ καταδίκου ξανάγιναν πάλι ἥμερα καὶ γλυκά.

— Εἶνε ἀπαράλλαχτη μὲ τ' ν κόρη ποὺ ἀγαποῦσα, εἶπε ὁ δυστυχισμένος, ἀπαράλλαχτη!

Ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἄνοιξε ἄξαφνα. Ἕνας ἄνδρας βγῆκε ἔξω καὶ, χωρὶς νὰ μᾶς προσέξῃ κανένα, τράβηξε πρὸς τὴν πόλι.

Ἡ κόρη, ἀφοῦ τοῦ χαμογέλασε γλυκά, μπῆκε πάλι μέσα.

Ὁ κατάδικος τότε ἀναστέναξε καὶ εἶπε:

Ἔτσι παιχνιδιάρα ἦταν κι' ἐκείνη. Μὰ θέλουν σκότωμα ὅλες ἡ γυναῖκες, ὅλες! Πολύζουν μὲ τὶς καρδιές μας, ὅπως μ' ἕνα λουλοῦδι τοῦ μαδοῦνε...

Καὶ τώρα ποῦ θὰ πάτε; τόλμησα νὰ τὸν ρωτήσω.

Ποῦ θὰ πάω; Δὲν ξέρω... Εἶμαι ἐλεύθερος, κι' ὅμως δὲν μπορῶ νὰ πάω ὅπου θέλω... Θὰ τραβήξω πέρα πρὸς τὸ φῶς, πρὸς τὸ γαλάζιο φῶς, ποὺ τὸ λαχτάρησα τόσο!... Μπορεῖ καὶ νὰ μὲ συλλάβουν πάλι, ποιὸς ξέρει; Καὶ τότε θὰ μὲ κορφώσουν στὸν τοῖχο, μὲ μιὰν ἀλυσίδα. Καὶ θὰ εἶνε φοβερὸ νὰ μὲ ξαναπάνε στὰ κάτεργα, καὶ νὰ μὲ δέσουν με μιὰν ἀλυσίδα, ἐνῶ εἶνε ἔξω τόσο γαλάζιος ὁ οὐρανός, τόσο διάφανο τὸ ποτάμι, καὶ τόσο ὄμορφη ἡ κόρη αὐτή, ποὺ εἶδα στὸ παράθυρο!... Ἀλλὰ γιατὶ μοῦ ἔριξε τὸ λουλοῦδι; Γιατὶ μοῦ χαμογέλασε; Τί θέλει ἀπὸ μένα, ἕναν ἄθλιο κατάδικο; Μὲ λυτήθηκε, ναί, θὰ μὲ λυπήθηκε, ὅσο κι' ἂν με φοβᾶται... Δὲν ξέρει πόσο μ' ἐτάραξε... Δὲν ξέρει καὶ πόσο μοιάζει μὲ κάποια...

Ἄξαφνα, ἀπὸ ἄνδρες φάνηκαν στὸν δρόμο. Προχώρησαν σὰν ἐκεῖνοι ποὺ τὸ μέρος μας, κι' ἀπότομα σύχτηκαν στὸν κατάδικο, τὸν ἄρπαξαν σφιχτά, καὶ τοῦ ἔδεσαν τὰ χέρια. Ἐκεῖνος δὲν πρόφτασε ν' ἀντισταθῇ.

Ἡ κόρη πρόβαλλε πάλι στὸ παράθυρο, ἤρεμη τώρα. Ὁ κατάδικος τὴν κύτταξε, καὶ τὰ μάτια του πάλι γέμισαν φλόγες.

— Ἐσὺ μ' ἐπρόδωσες, φώναξε, ἐσύ! Κανεὶς ἄλλος δὲν μὲ εἶδε. Ἐσὺ ἔστειλες καὶ εἰδοποίησες, πὼς ἐδραπέτευσε ἕνας κατάδικος. Καταραμένη!... Τῆς μοιάζεις σ' ὅλα ἐκείνης... Εἶσαι προδότρα, ὅπως ἐκείνη. Μαγεύεις μὲ τὸ χαμόγελό σου καὶ μὲ τὰ λουλούδια σου, καὶ προδίνεις ἔπειτα. Ἐλεεῖς πρῶτα, κι' ὕστερα σκοτώνεις, ὅπως ὅλες, ὅλες ἡ γυναῖκες. Γιατὶ δὲν ἀνέβηκα νὰ σε σκοτώσω; Γιατὶ σὲ πίστεψα; Γιατὶ νὰ μὴ μπορῶ νὰ σὲ σκοτώσω τώρα; Γιατί;... Μὲ τράβηξες μὲ τὸ λουλοῦδι σου, μὲ τὰ μάτια σου, μὲ τὸ χαμόγελό σου.. Δὲν μποροῦσα νὰ φύγω μακρυά σου. Καὶ νὰ τί ἔπαθα τώρα... Γιὰ δεύτερη φορὰ μὲ καταστρέφει μιὰ γυναῖκα. Ἄ, νὰ μπορεῦσα νὰ σᾶς σκοτώσω ὅλες... ὅλες!...

— Φτάνει πειά! Ἐμπρὸς πᾶμε, φώναξε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ποὺ πιασαν τὸν κατάδικο, καὶ τὸν ἔσυρε, μαζὶ μὲ τὸν ἄλλο, πέρα, πρὸς τὸ γαλάζιο φῶς... πρὸς τὴ σκλαβιά!...

Πρόβαλε μιὰ νέα κόρη, μὲ μιὰ βεντάγια στὸ χέρι!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ

Μιὰ μέρα, ἡ περίφημη κόμησσα Ἔμεριχ ντε Ναρμπόν, μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ γιοῦ της — ἑνὸς χαριτωμένου μικροῦ ἕξη ἐτῶν — καὶ τὸν βρῆκε νὰ προσεύχεται, γονατισμένος μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι.

— Γιὰ ποιὸν προσεύχεσαι μὲ τόση ἀφοσίωσι, μικρέ μου, τὸν ἐρώτησε.

— Γιὰ τὸ διάβολο, μαμᾶ, ἀπάντησε ἀφελέστατα ὁ μικρός.

— Πῶς! Γιὰ τὸ διάβολο;

— Ναί, μαμᾶ!

— Καὶ πῶς σοῦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα;

—Ὤ, μαμᾶ, εἶνε τόσο δυστυχισμένος ὁ κακομοίρης! Κανένας δὲν τὸν ἀγαπάει, κανένας δὲν ἐνδιαφέρεται γι' αὐτόν!... Παρακαλῶ, λοιπόν, τὸν Θεὸ νὰ τὸν προστατεύῃ!....